TIESAS SPRIEDUMS (desmitā palāta)

2016. gada 26. oktobrī*

Apelācija — Valsts atbalsts — Alumīnija ražošana — Ar līgumu piešķirts preferenciāls elektroenerģijas tarifs — Lēmums, ar kuru atbalsts atzīts par saderīgu ar iekšējo tirgu — Līguma izbeigšana — Līguma izbeigšanas seku apturēšana tiesas ceļā — Lēmums, ar kuru atbalsts atzīts par nelikumīgu — LESD 108. panta 3. punkts — Jēdzieni "pastāvošs atbalsts" un "jauns atbalsts" — Nošķiršana

Lieta C-590/14 P

par apelācijas sūdzību atbilstoši Eiropas Savienības Tiesas statūtu 56. pantam, ko 2014. gada 18. decembrī iesniedza

***Dimosia Epicheirisi Ilektrismou AE* (*DEI*)**, Atēnas (Grieķija), ko pārstāv *E. Bourtzalas*, advokāts, kā arī *E. Salaka*, *C. Synodinos*, *C. Tagaras* un *A. Oikonomou*, *dikigoroi*,

apelācijas sūdzības iesniedzēja,

pārējās lietas dalībnieces:

Alouminion tis Ellados VEAE , iepriekš *Alouminion AE*, Marusi (Grieķija), ko pārstāv *G. Dellis*, *N. Korogiannakis*, *E. Chrysafis*, *D. Diakopoulos* un *N. Keramidas*, *dikigoroi*,

prasītāja pirmajā instancē,

Eiropas Komisija, ko pārstāv *É. Gippini Fournier* un *L. Bouchagiar*, pārstāvji,

atbildētāja pirmajā instancē.

TIESA (desmitā palāta)

šādā sastāvā: E. Borgs Bartets [*A. Borg Barthet*], kas pilda palātas priekšsēdētāja pienākumus, tiesneši E. Levits un F. Biltšens [*F. Biltgen*] (referents),

ģenerāladvokāts M. Vatelē [*M. Wathelet*],

sekretārs A. Kalots Eskobars [*A. Calot Escobar*],

ņemot vērā rakstveida procesu,

ņemot vērā pēc ģenerāladvokāta uzklausīšanas pieņemto lēmumu izskatīt lietu bez ģenerāladvokāta secinājumiem,

pasludina šo spriedumu.

* Tiesvedības valoda – grieķu.

Spriedums

1 Savā apelācijas sūdzībā *Dimosia Epicheirisi Ilektrismou AE* (*DEI*) lūdz atcelt Eiropas Savienības Vispārējās tiesas 2014. gada 8. oktobra spriedumu *Alouminion*/Komisija (T-542/11, turpmāk tekstā – "pārsūdzētais spriedums", EU:T:2014:859), ar kuru tā atcēla Komisijas 2011. gada 13. jūlija Lēmumu 2012/339/ES par valsts atbalstu SA. 26117 – 26117 – C 2/2010 (ex NN 62/2009), ko Grieķija piešķīrusi *Alouminion tis Ellados AE* (OV 2012, L 166, 83. lpp.; turpmāk tekstā – "apstrīdētais lēmums").

Lietas pamatā esošie fakti

2 *Alouminion tis Ellados AE* (turpmāk tekstā – "*AtE*"), par kuras tiesību pārņēmēju Grieķijas alumīnija ražošanas nozarē attiecīgi 2007. gada jūlijā kļuva *Alouminion AE* un 2015. gada maijā *Alouminion tis Ellados VEAE* (turpmāk tekstā – "*Alouminion*"), 1960. gadā noslēdza līgumu (turpmāk tekstā – "1960. gada līgums") ar valsts elektroenerģijas kompāniju *DEI*, un saskaņā ar šo līgumu tai tika piešķirts preferenciāls elektroenerģijas tarifs.

3 1960. gada līguma 2. panta 3. punktā bija paredzēts tā automātisks pārjaunojums uz secīgiem piecu gadu termiņiem, ja vien kāda no līguma pusēm to nelauž ar iepriekšēju divu gadu uzteikumu, kas ir jāizsaka ar otrai pusei adresētu ierakstītu vēstuli ar apstiprinājumu par saņemšanu.

4 Saskaņā ar vienošanos, kas bija noslēgta starp *AtE* un Grieķijas valsti un kas bija formalizēta ar 1969. gada dekrētlikumu, 1960. gada līgumam bija jābeidzas 2006. gada 31. martā, izņemot, ja tas tiek pagarināts saskaņā ar tajā ietvertajiem noteikumiem.

5 1992. gada 23. janvāra lēmumā Eiropas Komisija uzskatīja, ka *AtE* piešķirtais preferenciālais tarifs bija ar iekšējo tirgu saderīgs valsts atbalsts.

6 2004. gada februārī *DEI* paziņoja *AtE* par savu nolūku izbeigt 1960. gada līgumu un atbilstoši līguma nosacījumiem no 2006. gada 1. aprīļa pārtrauca tai piemērot preferenciālo tarifu.

7 *AtE* apstrīdēja šo līguma izbeigšanu kompetentajās valsts tiesās.

8 Ar 2007. gada 5. janvāra rīkojumu (turpmāk tekstā – "pirmais pagaidu noregulējuma rīkojums") *Monomeles Protodikeio Athinon* (Atēnu pirmās instances tiesas tiesnesis vienpersoniski, Grieķija) pagaidu noregulējuma tiesvedībā uz laiku un *ex nunc* apturēja minētās līguma izbeigšanas sekas. Šī tiesa uzskatīja, ka šī pati līguma izbeigšana nebija atbilstoša 1960. līguma noteikumiem un piemērojamajām valsts tiesību normām.

9 *DEI* apstrīdēja pirmo pagaidu noregulējuma rīkojumu *Polymeles Protodikeio Athinon* (Atēnu Pirmās instances tiesa, Grieķija), kura, arī lemdama pagaidu noregulējuma tiesvedībā, ar 2008. gada 6. marta rīkojumu apmierināja *ex nunc* tās prasījumus par 1960. gada līguma izbeigšanu un preferenciālā tarifa piemērošanas pārtraukšanu.

10 Tādējādi laikposmā no 2007. gada 5. janvāra līdz 2008. gada 6. martam (turpmāk tekstā – "attiecīgais laikposms") *AtE*, vēlāk *Alouminion*, turpināja saņemt preferenciālo tarifu.

11 2008. gada jūlijā Komisijā tika iesniegtas vairākas sūdzības. Ar 2010. gada 27. janvāra vēstuli tā paziņoja Grieķijas Republikai savu lēmumu sākt LESD 108. panta 2. punktā paredzēto procedūru un uzaicināja ieinteresētās puses iesniegt savus apsvērumus viena mēneša termiņā, sākot no tā publicēšanas datuma.

12 Minētais lēmums tika publicēts *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* 2010. gada 16. aprīlī (OV 2010, C 96, 7. lpp.).

13 Komisija tajā tostarp izteica šaubas par to, vai preferenciālajam tarifam, ko *DEI* attiecīgajā laikposmā iekasēja no *AtE* un pēc tam no *Alouminion*, bija tādi pati likme kā citiem lielajiem augstsprieguma elektroenerģijas rūpnieciskajiem patērētājiem piemērotā likme, jo preferenciālo tarifu esot bijis jāpārtrauc piemērot 2006. gada 31. augustā, taču tas tika pagarināts ar pirmo pagaidu noregulējuma rīkojumu.

14 Grieķijas Republika, *Alouminion* un *DEI* nosūtīja Komisijai savus attiecīgos apsvērumus.

15 Apstrīdētajā lēmumā Komisija uzskatīja, ka Grieķijas Republika ir prettiesiski piešķīrusi *AtE* un *Alouminion* valsts atbalstu EUR 17,4 miljonu apmērā, piemērojot preferenciālu tarifu attiecīgajā laikposmā. Tā kā minētais atbalsts tika piešķirts, pārkāpjot LESD 108. panta 3. punktu, un tātad bija nesaderīgs ar iekšējo tirgu, Komisija uzdeva Grieķijas Republikai to atgūt no *Alouminion*.

Tiesvedība Vispārējā tiesā uz pārsūdzētais spriedums

16 Ar prasības pieteikumu, kas Vispārējās tiesas kancelejā iesniegts 2011. gada 6. oktobrī, *Alouminion* cēla prasību atcelt apstrīdēto lēmumu un piespriest Komisijai atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

17 *Alouminion* savas prasības pamatojumam izvirzīja desmit pamatus, ar kuriem tā galvenokārt apstrīdēja attiecīgā pasākuma kvalifikāciju par jaunu atbalstu, pakārtoti – preferenciālā tarifa kvalifikāciju par valsts atbalstu un vēl pakārtotāk – pienākumu atgūt jauno atbalstu, kas izriet no attiecīgā pasākuma.

18 Vispārējā tiesa apmierināja pirmo prasības pamatu un atcēla apstrīdēto lēmumu, nelemjot par citiem izvirzītajiem pamatiem.

Par apelācijas sūdzību

Par pieņemamību

Lietas dalībnieku argumenti

19 *Alouminion* uzskata, ka šī apelācijas sūdzība nav pieņemama.

20 *DEI* atgādina, ka pirmajā instancē Vispārējā tiesa apmierināja tās lūgumu par iestāšanos lietā Komisijas prasījumu atbalstam. Eiropas Savienības Tiesas statūtu 56. panta otrajā daļā ir paredzēts, ka personas, kas iestājušās lietā tiesvedībā pirmajā instancē, var iesniegt apelācijas sūdzības, ja Vispārējās tiesas lēmums tās ietekmē tieši.

21 *DEI* apgalvo, ka, lai izpildītu apstrīdēto lēmumu, tā veica attiecīgā valsts atbalsta atgūšanu ar procentiem, proti, EUR 21 276 766,43. Ciktāl apstrīdētais lēmums ar pārsūdzēto spriedumu ir ticis atcelts, šai atgūšanai vairs neesot juridiskā pamata.

22 *DEI* apgalvo, ka tātad tai var būt jāatmaksā atgūtā naudas summa un ka, ņemot vērā Tiesas judikatūru, to ir jāuzskata par tādu, kuru pārsūdzētais spriedums tieši ietekmē.

Tiesas vērtējums

23 Ir jāatgādina, ka saskaņā ar Eiropas Savienības Tiesas statūtu 56. pantu personas, kas iestājušās lietā un kas nav dalībvalstis un Savienības iestādes, var iesniegt apelācijas sūdzības tikai tad, ja Vispārējās tiesas lēmumi tās ietekmē tieši.

24 Šajā ziņā no Tiesas judikatūras izriet, ka lietas dalībnieku, kuram ir jāatmaksā naudas summa, izpildot Vispārējās tiesas spriedumu, ir jāuzskata par tādu, kuru šis spriedums tieši ietekmē (šajā ziņā tostarp skat. spriedumus, 2002. gada 24. septembris, *Falck* un *Acciaierie di Bolzano*/Komisija, C-74/00 P un C-75/00 P, EU:C:2002:524, 46.–58. punkts, kā arī 2003. gada 2. oktobris, *International Power* u.c./*NALOO*, C-172/01 P, C-175/01 P, C-176/01 P un C-180/01 P, EU:C:2003:534, 52. un 53. punkts).

25 Šajā gadījumā *DEI*, izpildot pārsūdzēto spriedumu, būtu pienākums atmaksāt summu, kuru tā bija atguvusi, lai izpildītu apstrīdēto lēmumu, proti, EUR 21 276 766,43, kas atbilst starpībai starp preferenciālo tarifu par elektroenerģijas piegādi, kāds tika nepamatoti piemērots *Alouminion*, un parasto tarifu.

26 Tātad pārsūdzētais spriedums var tieši ietekmēt *DEI* ekonomisko situāciju atbilstoši Eiropas Savienības Tiesas statūtu 56. pantam. Tādējādi apelācijas sūdzība ir pieņemama.

Par lietas būtību

27 Savas apelācijas sūdzības pamatojumam *DEI* izvirza piecus pamatus.

28 Ar savu pirmo pamatu, kas ir sadalīts trīs daļās, *DEI*, ko atbalsta Komisija, pārmet Vispārējai tiesai, ka tā ir pārkāpusi LESD 108. panta 3. punktu, kā arī Padomes 1999. gada 22. marta Regulas (EK) Nr. 659/1999, kas nosaka sīki izstrādātus noteikumus [LESD 108. panta] piemērošanai (OV 1999, L 83, 1. lpp.), 1. panta b) un c) punktu.

Par pirmā pamata pirmo daļu

– Lietas dalībnieku argumenti

29 Ar pirmā pamata pirmo daļu *DEI*, ko atbalsta Komisija, pārmet Vispārējai tiesai, ka tā ir lēmusi, ka pastāvoša atbalsta pagarināšana *ipso facto* nav jauns atbalsts.

30 *DEI* un Komisija apgalvo, ka pēc Tiesas pastāvīgās judikatūras atgādināšanas pārsūdzētā sprieduma 53. punktā, saskaņā ar kuru pastāvoša valsts atbalsta pagarināšana rada jaunu, no pagarinātā atbalsta atšķirīgu atbalstu un pastāvoša atbalsta ilguma grozījums ir uzskatāms par jaunu atbalstu (spriedumi, 2013. gada 4. decembris, Komisija/Padome, C-121/10, EU:C:2013:784, 59. punkts un tajā minētā judikatūra, kā arī 2013. gada 4. decembris, Komisija/Padome, C-111/10, EU:C:2014:785, 58. punkts), Vispārējā tiesa pārsūdzētā sprieduma 54. punktā ir mēģinājusi mīkstināt šo judikatūru, interpretējot 1994. gada 9. augusta spriedumu *Namur-Les assurances du crédit* (C-44/93, EU:C:1994:311) un 2010. gada 20. maija spriedumu *Todaro Nunziatina & C.* (C-138/09, EU:C:2010:291) tādējādi, ka par jaunu atbalstu ir uzskatāma vienīgi tāda atbalsta shēma, kurai piemēro būtiskus grozījumus.

31 Tomēr no 1994. gada 9. augusta sprieduma *Namur-Les assurances du crédit* (C-44/93, EU:C:1994:311) un 2010. gada 20. maija sprieduma *Todaro Nunziatina & C.* (C-138/09, EU:C:2010:291) neizrietot, ka pastāvoša atbalsta spēkā esamības ilguma pagarināšana pati par sevi nerada jauna atbalsta piešķiršanu, un katrā ziņā 1994. gada 9. augusta spriedums *Namur-Les assurances du crédit* (C-44/93, EU:C:1994:311) neesot piemērojams šajā lietā.

32 *DEI* un Komisija apgalvo, ka apstāklis, ka pastāvoša atbalsta spēkā esamības ilguma pagarināšana rada jaunu atbalstu, ir acīmredzamas LESD 107. un 108. panta piemērošanas sekas.

33 *DEI* un Komisija apgalvo, ka ar šīm normām ieviestajā valsts atbalsta kontroles sistēmā ir paredzēta atšķirīga procedūra atkarībā no tā, vai attiecīgais atbalsts ir jau pastāvošs vai jauns. Ja tiktu pieņemts, ka pastāvoša atbalsta pagarināšana *ipso facto* nav kvalificējama par jaunu atbalstu, dalībvalsts varētu apiet šo procesuālo atšķirību, šo atbalstu pagarinot uz nenoteiktu laiku vai to pagarinot īslaicīgi.

34 *DEI* un Komisija uzskata, ka jēdziens "pastāvošs atbalsts" ir interpretējams šauri, lai neaizskartu LESD 108. panta 3. punktā noteikto paziņošanas un pārtraukšanas pienākumu, ko Tiesa turklāt jau ir atzinusi 1994. gada 5. oktobra spriedumā Itālija/Komisija (C-47/91, EU:C:1994:358, 24.–26. punkts) un 2002. gada 21. marta spriedumā Spānija/Komisija (C-36/00, EU:C:2002:196, 24. punkts).

35 Turpretī jēdzienu "jauns atbalsts" vajadzētu interpretēt plaši, jo saskaņā ar Regulas Nr. 659/1999 1. panta c) punktu ar to ir saprotams "atbalsts, t.i., atbalsta shēmas un individuāls atbalsts, kas nav pastāvošs atbalsts, tostarp pastāvoša atbalsta grozījumi".

36 *DEI* un Komisija turklāt uzsver, ka Komisijas 2004. gada 21. aprīļa Regulas (EK) Nr. 794/2004, ar ko īsteno Padomes Regulu Nr. 659/1999 (OV 2004, L 140, 1. lpp., un labojums – OV 2005, L 25, 74. lpp.), 4. panta 1. punktā ir noteikts, ka "Regulas (EK) Nr. 659/1999 1. panta c) punkta nolūkiem izmaiņas esošajā atbalstā ir jebkādas pārmaiņas, izņemot pilnībā formāla vai administratīva rakstura izmaiņas, kas nevar ietekmēt novērtējumu par atbalsta pasākuma saderību ar kopējo tirgu".

37 Ņemot vērā šos apstākļus un faktu, ka Komisijas novērtējums par atbalsta saderību ar iekšējo tirgu balstās uz ekonomiskajiem datiem un apstākļiem attiecīgajā tirgū tās lēmuma pieņemšanas dienā un uz tik ilgu laiku, uz kādu ir paredzēts atbalsts, *DEI* un Komisija apgalvo, ka atbalsta spēkā esamības pagarināšana nevar tikt uzskatīta par "pilnībā formāla vai administratīva rakstura" izmaiņām Regulas Nr. 794/2004 4. panta 1. punkta izpratnē, bet gan tā ir kvalificējama kā izmaiņas pastāvošā atbalstā.

38 *DEI* apgalvo, ka tāda ir arī pārsūdzētā sprieduma 53. punktā minētās Tiesas pastāvīgās judikatūras loģika.

39 *Alouminion* uzskata, ka pirmā pamata pirmā daļa ir jānoraida.

40 Tā apgalvo, ka pārsūdzētā sprieduma 54. punktā Vispārējā tiesa ir paskaidrojusi piemērojamo interpretācijas metodi, lai konstatētu, ka tik tiešām ir veikti grozījumi pastāvošā atbalsta shēmā, un tātad tā nav mēģinājusi niansēt šī paša sprieduma 53. punktā minēto pastāvīgo judikatūru.

41 *Alouminion* uzskata, ka 1994. gada 9. augusta spriedums *Namur-Les assurances du crédit* (C-44/93, EU:C:1994:311) ir piemērojams šajā lietā, jo minētajā spriedumā Tiesa konstatēja, ka attiecīgais pasākums nebija grozījis likumu, ar kuru tika paredzētas strīdīgās priekšrocības, gan attiecībā uz to veidu, gan publiskās iestādes darbībām, kurai tās bija piemērojamas, un no tā secināja, ka šo pasākumu nevar atzīt par pastāvoša atbalsta ieviešanu vai grozījumu. Šis pats secinājums esot jāizdara arī šajā lietā, jo ar pirmo pagaidu noregulējuma rīkojumu, kā uzskata *Alouminion*, netika ne grozīts, ne aizstāts pastāvošā atbalsta juridiskais un līgumiskais pamats.

42 *Alouminion* apgalvo, ka Vispārējā tiesa ir arī pamatoti atsaukusies uz 2010. gada 20. maija spriedumu *Todaro Nunziatina & C.* (C-138/09, EU:C:2010:291), jo, pat ja Tiesa minētā sprieduma 46. un 47. punktā ir lēmusi, ka situācijas, kurās grozījumi tiesiskajā regulējumā izraisa atbalsta shēmai piešķirto līdzekļu palielinājumu un tās spēkā esamības laika pagarinājumu, ir kvalificējamas kā nelikumīgs atbalsts, tā uzskatīja turpretī, ka tas tā nav situācijās, kurās tiesisko regulējumu groza, neatstājot ietekmi uz atbalsta apmēru.

43 *Alouminion* no tā secina, ka, ņemot vērā minētos spriedumus, Vispārējā tiesa nav pieļāvusi kļūdu tiesību piemērošanā, pārsūdzētā sprieduma 55. punktā nolemjot, ka pirmo pagaidu noregulējuma rīkojumu nevar uzskatīt par pastāvošā atbalsta ieviešanu vai grozījumu.

44 Attiecībā uz argumentu par to, ka pastāvoša atbalsta pagarinājums *ipso facto* ir kvalificējams kā jauns atbalsts, *Alouminion* apgalvo, ka judikatūra, uz kuru šajā ziņā atsaucas *DEI* un Komisija, nav piemērojama šajā lietā, jo tā attiecas tikai uz jēdziena "pastāvošs atbalsts" novērtējumu, nevis uz jēdziena "pagarinājums" novērtējumu.

– Tiesas vērtējums

45 Iesākumā ir jāuzsver, ka saistībā ar valsts atbalsta kontroles sistēmu, kas ir ieviesta ar LESD 107. un 108. pantu, process atšķiras atkarībā no tā, vai atbalsts ir pastāvošs vai jauns. Tā kā pastāvošu atbalstu saskaņā ar LESD 108. panta 1. punktu var likumīgi īstenot, ja Komisija nav konstatējusi tā nesaderību, LESD 108. panta 3. punktā ir noteikts, ka saprātīgā laikposmā Komisijai ir jāpaziņo par projektiem, ar kuriem paredz izveidot jaunu atbalstu vai grozīt pastāvošu atbalstu, un tos nevar ieviest, pirms procesā nav pieņemts galīgais lēmums (šajā ziņā skat. spriedumus, 2013. gada 18. jūlijs, *P*, C-6/12, EU:C:2012:525, 36. punkts un tajā minētā judikatūra, kā arī 2015. gada 19. marts, *OTP Bank*, C-672/13, EU:C:2015:185, 35. punkts).

46 Turklāt ir jāatgādina, pirmkārt, ka saskaņā ar Regulas Nr. 659/1999 1. panta c) punktu jauns atbalsts ir "atbalsts, t.i., atbalsta shēmas un individuāls atbalsts, kas nav pastāvošs atbalsts, tostarp pastāvoša atbalsta grozījumi".

47 Otrkārt, Regulas Nr. 794/2004 4. panta 1. punktā ir paredzēts, ka "[Regulas Nr. 659/1999] 1. panta c) punkta nolūkiem izmaiņas esošajā atbalstā ir jebkādas pārmaiņas, izņemot pilnībā formāla vai administratīva rakstura izmaiņas, kas nevar ietekmēt novērtējumu par atbalsta pasākuma saderību ar kopējo tirgu."

48 Turklāt no pastāvīgās judikatūras izriet, ka "valsts atbalsta" jēdziens atbilst objektīvai situācijai, kas ir izvērtējama datumā, kurā Komisija pieņem savu lēmumu (šajā ziņā skat. spriedumus, 1986. gada 10. jūlijs, Beļģija/Komisija, 234/84, EU:C:1986:302, 16. punkts; 2003. gada 11. septembris, Beļģija/Komisija, C-197/99 P, EU:C:2003:444, 86. punkts, kā arī 2008. gada 1. jūlijs, *Chronopost* un *La Poste*/*UFEX* u.c., C-341/06 P un C-342/06, EU:C:2008:375, 144. punkts).

49 No tā izriet, ka Komisijas novērtējums par atbalsta saderību ar iekšējo tirgu balstās uz ekonomisko datu un apstākļu vērtējumu attiecīgajā tirgū dienā, kurā Komisija pieņem lēmumu, un tostarp tajā ņem vērā laikposmu, kādā šī atbalsta piešķiršana ir paredzēta. Līdz ar to pastāvoša atbalsta spēkā esamības ilgums ir tāda veida apstāklis, kas var ietekmēt Komisijas veikto šī atbalsta saderības ar iekšējo tirgu novērtējumu.

50 Šādos apstākļos un kā Tiesa to ir lēmusi 2013. gada 4. decembra spriedumā Komisija/Padome (C-121/10, EU:C:2013:784, 59. punkts) un 2013. gada 4. decembra spriedumā Komisija/Padome (C-111/10, EU:C:2013:785, 58. punkts), pastāvoša atbalsta spēkā esamības pagarināšana ir uzskatāma par pastāvoša atbalsta pagarinājumu un līdz ar to tā atbilstoši Regulas Nr. 659/1999 1. panta c) punktam ir kvalificējama par jaunu atbalstu.

51 Ņemot vērā visus šos apsvērumus, ir jāpārbauda pirmā pamata pirmās daļas pamatotība.

52 Saistībā ar pirmā pamata pirmo daļu *DEI*, ko atbalsta Komisija, būtībā pārmet Vispārējai tiesai, ka tā ir lēmusi, ka pastāvoša atbalsta pagarināšana *ipso facto* nav jauns atbalsts.

53 *DEI* un Komisija apgalvo, ka pārsūdzētā sprieduma 54. punktā Vispārējā tiesa ir kļūdaini interpretējusi 1994. gada 9. augusta spriedumu *Namur-Les assurances du crédit* (C-44/93, EU:C:1994:311) un 2010. gada 20. maija spriedumu *Todaro Nunziatina & C.* (C-138/09, EU:C:2010:291), lai niansētu šī

paša sprieduma 53. punktā minēto judikatūru, proti, 2013. gada 4. decembra spriedumu Komisija/Padome (C-121/10, EU:C:2013:784, 59. punkts) un 2013. gada 4. decembra spriedumu Komisija/Padome (C-111/10, EU:C:2013:785, 58. punkts).

54 Šajā ziņā ir jānorāda, ka pārsūdzētā sprieduma 54. punktā Vispārējā tiesa ir balstījusies uz, pirmkārt, 1994. gada 9. augusta spriedumu *Namur-Les assurances du crédit* (C-44/93, EU:C:1994:311), lai spriestu, ka "LESD 108. panta 1. un 3. punkta piemērošanai jauna atbalsta parādīšanās vai grozījumi pastāvošā atbalstā ir jānovērtē, ņemot vērā tiesību normas, ar kurām tas ir paredzēts, tā piemērošanas kārtību un robežas".

55 Otrkārt, minētajā punktā Vispārējā tiesa ir izdarījusi atsauci uz 2010. gada 20. maija sprieduma *Todaro Nunziatina & C.* (C-138/09, EU:C:2010:291) 46. un 47. punktu, lai piebilstu, ka "[..] tikai gadījumā, ja izmaiņas ietekmē sākotnējo atbalsta shēmu tās pašā būtībā, šī shēma kļūst par jaunu atbalsta shēmu".

56 Šī interpretācija ir balstīta uz kļūdainu šī pēdējā sprieduma interpretāciju. No minētajiem 46. un 47. punkta izriet vienīgi tas, ka Tiesa ir lēmusi, ka, paredzot šādu piešķirto līdzekļu palielinājumu attiecīgajai atbalsta shēmai, ar shēmas piemērošanas ilguma pagarinājumu par diviem gadiem attiecīgā dalībvalsts bija izveidojusi jaunu atsevišķu atbalstu no Komisijas atļautā atbalsta.

57 No tā izriet, kā to apgalvo *DEI*, ka ar 2013. gada 4. decembra spriedumu Komisija/Padome (C-121/10, EU:C:2013:784, 59. punkts) un 2013. gada 4. decembra spriedumu Komisija/Padome (C-111/10, EU:C:2013:785, 58. punkts) iedibinātā judikatūra, atbilstoši kurai pastāvošas atbalsta shēmas pagarināšana rada jaunu atbalstu, seko tai pašai loģikai kā 1994. gada 9. augusta spriedums *Namur-Les assurances du crédit* (C-44/93, EU:C:1994:311) un 2010. gada 20. maija spriedums *Todaro Nunziatina & C.* (C-138/09, EU:C:2010:291). Turklāt ir jāuzsver, ka šajos 2013. gada 4. decembra spriedumos Tiesa ir tiešā veidā atsaukusies uz šī pēdējā sprieduma 46. un 47. punktu.

58 Tāpat ir jāatzīmē, ka šajā lietā no faktiem, kā tos ir konstatējusi Vispārējā tiesa un kuri ir aprakstīti šī sprieduma 2.–10. punktā, izriet, ka 1960. gada līgumam bija jābeidzas 2006. gada 31. martā, izņemot, ja tas tiktu pagarināts atbilstoši tā noteikumiem. Tomēr 2004. gada februārī *DEI* paziņoja *AtE* par savu nolūku izbeigt šo līgumu un no 2006. gada 1. aprīļa pārtrauca tai piemērot preferenciālo tarifu. Neraugoties uz to, ar pirmo pagaidu noregulējuma rīkojumu uz laiku tika apturētas šīs līguma izbeigšanas sekas tādējādi, ka attiecīgajā laikposmā *AtE* un pēc tam *Alouminion* varēja turpināt saņemt preferenciālo tarifu.

59 Līdz ar to pretēji Vispārējās tiesas lemtajam pārsūdzētā sprieduma 55.–57. punktā, atjaunojot preferenciālā tarifa piemērošanu attiecīgajā laikposmā, pirmā pagaidu noregulējuma rīkojuma sekas bija grozīt minētā tarifa piemērošanas robežas laikā, kā tās bija paredzētas 1960. gada līgumā, un tātad tā atbalsta shēmas robežas laikā, kuru bija apstiprinājusi Komisija tās 1992. gada 23. janvāra lēmumā. Pirmais pagaidu noregulējuma rīkojums tātad ir kvalificējams kā izmaiņas pastāvošā atbalstā.

60 Ņemot vērā visu iepriekš izklāstīto, ir jākonstatē, ka pārsūdzētā sprieduma 54.–56. punktā Vispārējā tiesa ir kļūdaini interpretējusi un piemērojusi Tiesas judikatūru, kāda ir iedibināta ar 1994. gada 9. augusta spriedumu *Namur-Les assurances du crédit* (C-44/93, EU:C:1994:311), kā arī 2010. gada 20. maija spriedumu *Todaro Nunziatina & C.* (C-138/09, EU:C:2010:291), kas ir apstiprināta ar 2013. gada 4. decembra spriedumu Komisija/Padome (C-121/10, EU:C:2013:784, 59. punkts), kā arī ar 2013. gada 4. decembra spriedumu Komisija/Padome (C-111/10, EU:C:2013:785, 58. punkts), un ka, pārsūdzētā sprieduma 57. punktā lemdama, ka pirmo pagaidu noregulējuma rīkojumu nevar uzskatīt par atbalsta ieviešanu vai mainīšanu LESD 108. panta 3. punkta izpratnē, Vispārējā tiesa ir pieļāvusi kļūdu tiesību piemērošanā.

61 Tātad pirmā pamata pirmā daļa ir jāapmierina.

Par pirmā pamata otro daļu

– Lietas dalībnieku argumenti

62 Ar pirmā pamata otro daļu *DEI*, ko atbalsta Komisija, apgalvo, ka Vispārējās tiesas pārsūdzētā sprieduma 61.–68. punktā formulētie apsvērumi ir kļūdaini.

63 Pirmkārt, *DEI* un Komisija apgalvo, ka, pārsūdzētā sprieduma 53. un 61.–63. punktā atsaukdamās uz 2002. gada 6. marta spriedumu *Diputación Foral de Álava* u.c./Komisija (T-127/99, T-129/99 un T-148/99, EU:T:2002:59) un 2010. gada 1. jūlija spriedumu Itālija/Komisija (T-53/08, EU:T:2010:267), lai izdarītu apgalvojumu, ka, tikai iejaucoties likumdevējam, veiktai pastāvoša atbalsta spēkā esamības pagarināšanai var būt tādas sekas, ka tiek ieviests jauns atbalsts, Vispārējā tiesa šos spriedumus ir interpretējusi kļūdaini.

64 Šajā ziņā *DEI* un Komisija atgādina, ka, ja saskaņā ar Tiesas pastāvīgo judikatūru bezdarbības, kurā vaino dalībvalsti, sekas var būt valsts atbalsta parādīšanās (spriedums, 2013. gada 19. marts, *Bouygues* un *Bouygues Télécom*/Komisija u.c. un Komisija/Francija u.c., C-399/10 P un C-401/10 P, EU:C:2013:175, 100.–103. punkts), tas tā vēl jo vairāk ir valsts iestādes pieņemta akta gadījumā, pat ja tas nenotiek ar likumdevēja iesaistīšanos.

65 Otrkārt, *DEI* un Komisija apgalvo, ka pārsūdzētā sprieduma 63. punktā Vispārējā tiesa ir kļūdaini nošķīrusi 2002. gada 6. marta spriedumu *Diputación Foral de Álava* u.c./Komisija (T-127/99, T-129/99 un T-148/99, EU:T:2002:59) un 2010. gada 1. jūlija spriedumu Itālija/Komisija (T-53/08, EU:T:2010:267) no šīs lietas ar pamatojumu, ka lietās, kurās tika taisīti šie spriedumi, attiecīgā atbalsta spēkā esamības pagarināšana nebija automātiska. Šajā lietā esot acīmredzami, ka preferenciālā tarifa piemērošanas pagarināšana automātiski neizrietēja no 1960. gada līguma, bet gan no pirmā pagaidu noregulējuma rīkojuma.

66 Treškārt, *DEI* un Komisija norāda, ka pretēji tam, ko Vispārējā tiesa ir lēmusi pārsūdzētā sprieduma 65.–67. punktā, no 2011. gada 20. septembra sprieduma *Regione autonoma della Sardegna* u.c./Komisija (T-394/08, T-408/08, T-453/08 un T-454/08, EU:T:2011:493) neizriet, ka ar tādu pasākumu kā pirmo pagaidu noregulējuma rīkojumu, lai to varētu kvalificēt par jaunu atbalstu, ir jāgroza pastāvošā atbalsta tiesiskais regulējums un tātad jāgroza šis atbalsts pēc būtības. No minētā sprieduma patiesībā izrietot, ka pat nebūtiska pastāvoša atbalsta grozījuma sekas ir jauna atbalsta ieviešana.

67 Turklāt Komisija apgalvo, ka atbalsta juridiskais pamats attiecīgajā laikposmā bija pirmais pagaidu noregulējuma rīkojums un tātad Vispārējā tiesa pārsūdzētā sprieduma 64., 67. un 68. punktā ir kļūdaini lēmusi, ka pirmā pagaidu noregulējuma rīkojuma priekšmets nebija grozīt 1960. gada līguma tiesisko regulējumu, bet gan ar to uz pagaidu laiku bija vienīgi veikta tā satura interpretācija.

68 Šādi rīkodamās, Vispārējā tiesa esot uzskatījusi, ka tiesiskās sekas radīja vienīgi šis līgums. Komisija apgalvo, ka ar pagaidu noregulējuma rīkojumiem strīds nevis tiek interpretēts un atrisināts uz pagaidu laiku, bet gan tiek radītas autonomas tiesiskās sekas, atzīstot spēkā esošās tiesības un saistības un paredzot jaunas tiesības, kā arī jaunas saistības. Valsts tiesa tostarp varētu noteikt pagaidu noregulējuma pasākumus, tiklīdz, pirmkārt, ir nepieciešams saglabāt noteikta veida tiesības vai jānoregulē situācija un, otrkārt, ir steidzamība vai nepieciešamība novērst tūlītēju risku. Tādējādi ar šiem pasākumiem varētu paredzēt ar pamatprasību saistītu tiesību saglabāšanu, tomēr tām katrā ziņā nav jābūt tām pašām tiesībām, kuras pamatprasībā lūdz tiesiski aizsargāt uz neierobežotu laiku.

69 *Alouminion* uzskata, ka ar pirmo pagaidu noregulējuma rīkojumu netika grozīts ne preferenciālā tarifa sākotnējais valsts tiesiskais regulējums, ne arī likumu normas par to un ka līdz ar to pirmā pamata otrā daļa ir jānoraida.

70 Iesākumā *Alouminion* apgalvo, ka *DEI* kļūdaini atsaucas uz 2011. gada 20. septembra spriedumu *Regione autonoma della Sardegna* u.c./Komisija (T-394/08, T-408/08, T-453/08 un T-454/08, EU:T:2011:493), lai apgalvotu, ka pat nebūtiska pastāvoša atbalsta grozījuma sekas ir jauna atbalsta ieviešana. No šī sprieduma itāļu valodas redakcijas izrietot, ka šādam grozījumam vienīgi "var" būt jauna atbalsta ieviešanas sekas.

71 Tālāk *Alouminion* apgalvo, ka no 2002. gada 6. marta sprieduma *Diputación Foral de Álava* u.c./Komisija (T-127/99, T-129/99 un T-148/99, EU:T:2002:59) un 2010. gada 1. jūlija sprieduma Itālija/Komisija (T-53/08, EU:T:2010:267) izriet, ka, lai arī Vispārējā tiesa bija nospriedusi, ka attiecīgais atbalsts lietās, kurās tika taisīti šie spriedumi, bija jauns atbalsts, tas bija tieši tādēļ, ka bija notikusi likumdevēja iejaukšanās.

72 Visbeidzot *Alouminion* uzskata, ka *DEI* minētā judikatūra, atbilstoši kurai pat bezdarbības, kurā vaino dalībvalsti, sekas var būt jauna atbalsta parādīšanās, nav piemērojama šajā lietā.

– Tiesas vērtējums

73 Pirmkārt, attiecībā uz pārsūdzētā sprieduma 61.–64. punktu ir jānorāda, ka pirmām kārtām minētā sprieduma 63. punktā Vispārējā tiesa lēma, ka lietās, par kurām ir taisīti 2002. gada 6. marta spriedums *Diputación Foral de Álava* u.c./Komisija (T-127/99, T-129/99 un T-148/99, EU:T:2002:59) un 2010. gada 1. jūlija spriedums Itālija/Komisija (T-53/08, EU:T:2010:267), attiecīgie pagarinājumi tika uzskatīti par jauniem atbalstiem "vienīgi tādēļ, ka minētā pagarināšana, nebūt nebūdama automātiska, bija radījusi nepieciešamību pēc likumdevēja iejaukšanās, lai tiktu grozīta sākotnēji noteiktā priekšrocība".

74 Pat ja no faktu izklāsta, kas ir ietverts 2002. gada 6. marta sprieduma *Diputación Foral de Álava* u.c./Komisija (T-127/99, T-129/99 un T-148/99, EU:T:2002:59) 1.–9. punktā un 2010. gada 1. jūlija sprieduma Itālija/Komisija (T-53/08, EU:T:2010:267) 1.–11. punktā, izriet, ka attiecīgie pagarinājumi bija likumdevēja iejaukšanās sekas, ir jākonstatē, ka nepastāv neviens elements, kas norāda uz to, ka tas ir šī iemesla dēļ, kādēļ šajos spriedumos Vispārējā tiesa ir uzskatījusi, ka minētie pagarinājumi bija kvalificējami kā jauni atbalsti.

75 No 2002. gada 6. marta sprieduma *Diputación Foral de Álava* u.c./Komisija (T-127/99, T-129/99 un T-148/99, EU:T:2002:59) 174. un 175. punkta tostarp izriet, ka attiecīgais atbalsts tika piešķirts, balstoties uz juridisku instrumentu, proti, likumdevēja iejaukšanos, kas notika laikā, kad Spānijas Karaliste jau bija dalībvalsts, un ka, pat ja ar šo juridisko instrumentu paredzētās priekšrocības nebija nekas cits kā pastāvoša pasākuma pagarinājums, tomēr tik un tā attiecīgā atbalsta ilguma grozījuma dēļ tas bija jāuzskata par jaunu atbalstu. No tā izriet, ka attiecīgie pagarinājumi tika uzskatīti par jauniem atbalstiem nevis tādēļ, ka tie izrietēja no likumdevēja iejaukšanās, bet gan ar tiem radīto seku dēļ.

76 Otrām kārtām pārsūdzētā sprieduma 63. un 64. punktā Vispārējā tiesa ir noškīrusi 2002. gada 6. marta spriedumu *Diputación Foral de Álava* u.c./Komisija (T-127/99, T-129/99 un T-148/99, EU:T:2002:59) un 2010. gada 1. jūlija spriedumu Itālija/Komisija (T-53/08, EU:T:2010:267) no šīs lietas ar pamatojumu, ka lietās, kurās tika taisīti šie spriedumi, attiecīgā atbalsta spēkā esamības pagarināšana nebija automātiska.

77 Ir jāuzsver, ka no faktiem, kā tos ir konstatējusi Vispārējā tiesa un kā tie ir aprakstīti šī sprieduma 8.–10. punktā, skaidri izriet, ka šajā lietā preferenciālā tarifa piemērošanas pagarinājums automātiski neizrietēja no 1960. gada līguma, bet gan izrietēja no pirmā pagaidu noregulējuma rīkojuma.

78 Līdz ar to pārsūdzētā sprieduma 61.–64. punktā ietvertais izklāsts ir balstīts uz kļūdainu 2002. gada 6. marta sprieduma *Diputación Foral de Álava* u.c./Komisija (T-127/99, T-129/99 un T-148/99, EU:T:2002:59) un 2010. gada 1. jūlija sprieduma Itālija/Komisija (T-53/08, EU:T:2010:267) interpretāciju un piemērošanu.

79 Attiecībā uz, otrkārt, pārsūdzētā sprieduma 65.–68. punktu ir jānorāda, ka tā 65. un 66. punktā Vispārējā tiesa ir norādījusi, ka 2011. gada 20. septembra spriedumā *Regione autonoma della Sardegna* /Komisija (T-394/08, T-408/08, T-453/08 un T-454/08, EU:T:2011:493) tik tiešām tika nolemts, ka atbalsts, kurš ir piešķirts, pamatojoties uz būtiski atšķirīgu juridisko pamatu no tās kārtības, kura ir apstiprināta ar apstiprinājuma lēmumu, ir jāuzskata par jaunu atbalstu, tomēr sākotnējo atbalstu lietā, kurā tika taisīts šis spriedums, Komisija bija apstiprinājusi un jaunais atbalsts tika piešķirts ar jaunu reglamentējošu aktu, kas ir pretrunā Komisijas apstiprinājuma lēmumam.

80 Pēc tam, kad Vispārējā tiesa pārsūdzētā sprieduma 67. punktā uzsvēra, ka šajā lietā pirmā pagaidu noregulējuma rīkojuma priekšmets nebija preferenciālā tarifa tiesiskā regulējuma grozīšana salīdzinājumā ar to, kuru bija apstiprinājusi Komisija, tā minētā sprieduma 68. punktā secināja, ka attiecīgā atbalsta juridiskais pamats ir nevis pirmais pagaidu noregulējuma rīkojums, bet gan 1960. gada līgums un atbilstošais valsts tiesiskais regulējums, kā tas uz pagaidu laiku ir interpretēts pirmajā pagaidu noregulējuma rīkojumā.

81 Šajā ziņā ir jākonstatē, ka ciktāl no šī sprieduma 59. punkta izriet, ka, pagarinot preferenciālā tarifa piemērošanu attiecīgajā laikposmā, pirmā pagaidu noregulējuma rīkojuma sekas bija 1960. gada līguma un tātad arī preferenciālā tarifa spēkā esamības robežu laikā grozīšana, kā tās ir aprakstītas šī sprieduma 4. punktā, atbalsta juridiskais pamats attiecīgajā laikposmā bija pirmais pagaidu noregulējuma rīkojums.

82 No tā izriet, ka pārsūdzētā sprieduma 67. un 68. punktā ir pieļauta kļūda tiesību piemērošanā.

83 Tātad pirmā pamata otrā daļa arī ir jāapmierina.

Par pirmā pamata trešo daļu

– Lietas dalībnieku argumenti

84 Ar pirmā pamata trešo daļu *DEI* apgalvo, ka Vispārējā tiesa ir pieļāvusi kļūdu tiesību piemērošanā, pārsūdzētā sprieduma 58. punktā tai lemjot, ka valsts tiesas nolēmuma par pagaidu noregulējumu sekas nevar būt valsts atbalsta piešķiršana.

85 *DEI* šajā ziņā atgādina Tiesas pastāvīgo judikatūru, ka valsts tiesām ir kompetence noteikt pagaidu pasākumus, lai novērstu konkurences izkropļojumus, kādi izriet no atbalsta piešķiršanas pretrunā pārtraukšanas pienākumam, kāds ir paredzēts LESD 108. panta 3. punktā, un ka valsts tiesu nolēmumi, ar kuriem nosaka šādus pasākumus, līdz ar to ir daļa no valsts atbalsta kontroles preventīvā mehānisma.

86 Kā apgalvo *DEI*, no tā izriet, ka jebkuras valsts tiesas, ieskaitot pagaidu noregulējuma tiesas, pienākums ir pārbaudīt, vai tās noteiktam pasākumam var būt tādas sekas, ka tas kļūst nesaderīgs ar iekšējo tirgu, jo ar to rodas konkurences priekšrocību piešķiršana nākotnē.

87 Šajā gadījumā tas nozīmētu, ka ar valsts tiesas veikto pagaidu novērtējumu pirmajā pagaidu noregulējuma rīkojumā par 1960. gada līguma izbeigšanu nevarēja galīgi kliedēt šaubas par preferenciālā tarifa juridisko raksturu un piemērošanas sekām pēc tā sākotnējās spēkā esamības beigām un ka šīm rīkojumam esot bijusi jāpiemēro LESD 108. panta 3. punktā paredzētā iepriekšējā pārbaude.

88 Komisija, tāpat kā *DEI*, uzskata, ka apstāklim, ka jauns atbalsts ir ieviests ar valsts tiesas pagaidu noregulējuma rīkojumu, nav nozīmes, lai novērtētu šī atbalsta saderību ar iekšējo tirgu.

89 Komisija apgalvo, ka pretējs secinājums nozīmētu interpretēt "atbalsta" jēdzienu subjektīvi atkarībā no iestādes, kura nosaka pasākumu, ar kuru ievieš atbalstu, un tas tātad būtu pretrunā ar Tiesas judikatūru un tostarp 2011. gada 8. decembra spriedumu *France Télécom*/Komisija (C-81/10 P, EU:C:2011:811, 17. punkts un tajā minētā judikatūra), kurā tika nolemts, ka "valsts atbalsta" jēdzienam ir juridisks raksturs un tas ir jāinterpretē, pamatojoties uz objektīviem kritērijiem un atkarībā no šī atbalsta sekām.

90 Komisija piebilst, ka *DEI* argumentu par to, ka tā ir valsts tiesa, kurai pagaidu noregulējuma procedūrā ir jāpaziņo Komisijai un jānodod tās iepriekšējai pārbaudei jebkurš pasākums, ar kuru ievieš jaunu atbalstu vai groza jau pastāvošu atbalstu, apstiprina 2007. gada 18. jūlija spriedums *Lucchini* (C-119/05, EU:C:2007:434, 59.–63. punkts), no kura izriet, ka Komisijas ekskluzīvā kompetence un Savienības tiesību pārākums uzliek pienākumu valsts tiesai nepiemērot valsts tiesību normu, ja tās piemērošana būtu šķērslis valsts atbalsta atgūšanai.

91 Komisija turklāt norāda, ka saskaņā ar tās Paziņojuma par valsts atbalsta tiesību normu piemērošanu valstu tiesās (OV 2009, C 85, 1. lpp.) 58. punktu, tiklīdz pastāv risks, ka tiks izmaksāts nelikumīgs atbalsts tiesvedības valsts tiesā laikā, šīs tiesas pienākums novērst jebkuru LESD 108. panta 3. punkta pārkāpumu tai var likt pieņemt pagaidu noregulējuma rīkojumu, lai novērstu prettiesisko maksājumu, kamēr tā nebūs izlēmusi par lietu pēc būtības. Komisija no tā secina, ka principā valsts tiesa nevar būt šāda atbalsta pamatā.

92 *Alouminion* uzskata, ka pirmā pamata trešā daļa ir balstīta uz kļūdainu pārsūdzētā sprieduma interpretāciju un līdz ar to tā ir jānoraida.

93 *Alouminion* apgalvo, ka patiesībā pārsūdzētā sprieduma 58. punktā Vispārējā tiesa ir lēmusi, ka pirmais pagaidu noregulējuma rīkojums nerada jaunas priekšrocības piešķiršanu, kas atšķiras no pastāvošā atbalsta. Vispārējā tiesa tātad neesot izslēgusi gadījumu, kurā valsts atbalsts tiek piešķirts ar valsts tiesas nolēmumu, ar kuru piešķir jaunu atsevišķu priekšrocību no pastāvošā atbalsta, bet gan esot vienīgi secinājusi, ka tas tā nav šajā lietā.

94 Katrā ziņā *Alouminion* apgalvo, pirmkārt, ka pārsūdzētā sprieduma 58. punktam ir *ad abundantiam* raksturs, jo ar to apstiprina *a contrario* minētā sprieduma 55.–57. punktā attīstīto argumentāciju, un, otrkārt, ka Vispārējās tiesas novērtējums par pirmā pagaidu noregulējuma rīkojuma saturu ir novērtējums par faktiem, par kuru Tiesa nevar veikt pārbaudi apelācijas tiesvedībā.

– Tiesas vērtējums

95 Iesākumā ir jāatgādina, ka saskaņā ar pastāvīgo judikatūru dalībvalsts atbalsta kontroles sistēma ir jāīsteno, pirmkārt, Komisijai un, otrkārt, valstu tiesām un to attiecīgie uzdevumi ir viens otru papildinoši un atšķirīgi (spriedumi, 1994. gada 9. augusts, *Namur-Les assurances du crédit*, C-44/93, EU:C:1994:311, 14. punkts; 2013. gada 21. novembris, *Deutsche Lufthansa*, C-284/12, EU:C:2013:755, 27. punkts un tajā minētā judikatūra, kā arī 2015. gada 19. marts, *OTP Bank*, C-672/13, EU:C:2015:185, 36. punkts).

96 Valsts tiesas nav kompetentas lemt par valsts atbalsta saderību ar iekšējo tirgu, jo šī pārbaude ietilpst Komisijas ekskluzīvajā kompetencē (šajā ziņā skat. spriedumus, 2011. gada 8. decembris, *Residex Capital IV*, C-275/10, EU:C:2011:814, 27. punkts; 2013. gada 18. jūlijs, *P*, C-6/12, EU:C:2013:525, 38. punkts un tajā minētā judikatūra, kā arī 2015. gada 19. marts, *OTP Bank*, C-672/13, EU:C:2015:185, 37. punkts).

97 Turpretī valsts tiesas rūpējas par to, lai līdz Komisijas galīgā lēmuma pieņemšanai tiktu nodrošināta lietas dalībnieku tiesību aizsardzība gadījumos, kad nav ievērots LESD 108. panta 3. punktā paredzētais iepriekšējās paziņošanas Komisijai pienākums (spriedumi, 2011. gada 8. decembris, *Residex Capital IV*, C-275/10, EU:C:2011:814, 27. punkts un tajā minētā judikatūra; 2013. gada 18. jūlijs, *P*, C-6/12, EU:C:2013:525, 39. punkts, kā arī 2013. gada 21. novembris, *Deutsche Lufthansa*, C-284/12, EU:C:2013:755, 28. punkts).

98 Šajā ziņā valsts tiesās var vērsties strīdu izskatīšanai, tām liekot interpretēt un piemērot "valsts atbalsta" jēdzienu, kas paredzēts LESD 107. panta 1. punktā, it īpaši, lai noteiktu, vai pasākumam, kas ir noteikts, neievērojot LESD 108. panta 3. punktā paredzēto iepriekšējās kontroles procedūru, šī procedūra ir jāpiemēro (spriedumi, 2007. gada 18. jūlijs, *Lucchini*, C-119/05, EU:C:2007:434, 50. punkts un tajā minētā judikatūra, kā arī 2013. gada 18. jūlijs, *P*, C-6/12, EU:C:2013:525, 38. punkts).

99 Ja valsts tiesas secina, ka par attiecīgo pasākumu tik tiešām bija jāpaziņo Komisijai, tām ir jāpārbauda, vai attiecīgā dalībvalsts bija izpildījusi šo pienākumu, un, ja tas tā nav, jāatzīst šis pasākums par prettiesisku (spriedums, 2015. gada 19. marts, *OTP Bank*, C-672/13, EU:C:2015:185, 68. punkts).

100 LESD 108. panta 3. punkta neievērošanas gadījumā tām saskaņā ar savas valsts tiesībām ir jāizdara visi secinājumi gan attiecībā uz atbalsta pasākumu īstenošanas aktu spēkā esamību, gan attiecībā uz pretēji šai tiesību normai piešķirtā finansiālā atbalsta atgūšanu (spriedums, 2011. gada 8. decembris, *Residex Capital IV*, C-275/10, EU:C:2011:814, 29. punkts un tajā minētā judikatūra).

101 Valsts tiesām tostarp ir kompetence noteikt pagaidu pasākumus, lai novērstu konkurences izkropļojumus, kādi izriet no atbalsta piešķiršanas pretrunā pārtraukšanas pienākumam, kāds ir paredzēts LESD 108. panta 3. punktā (skat. spriedumus, 1991. gada 21. novembris, *Fédération nationale du commerce extérieur des produits alimentaires* un *Syndicat national des négociants et transformateurs de saumon*, C-354/90, EU:C:1991:440, 11. punkts; 1996. gada 11. jūlijs, *SFEI* u.c., C-39/94, EU:C:1996:285, 39., 40. un 53. punkts, kā arī 2013. gada 21. novembris, *Deutsche Lufthansa*, C-284/12, EU:C:2013:755, 34. punkts). Kā ir paredzēts Komisijas paziņojuma par valsts atbalsta tiesību normu piemērošanu valstu tiesās (OV 2009, C 85, 1. lpp.) 58. punktā, tiklīdz pastāv risks, ka tiks izmaksāts nelikumīgs atbalsts tiesvedības valsts tiesā laikā, šai tiesai var rasties pienākums pieņemt pagaidu noregulējuma rīkojumu, lai novērstu prettiesisko maksājumu, kamēr tā nebūs izlēmusi par lietu pēc būtības.

102 Ņemot vērā visus šos apsvērumus, ir jāpārbauda pirmā pamata trešās daļas pamatotība, ar kuru *DEI* pārmet Vispārējai tiesai, ka tā pārsūdzētā sprieduma 58. punktā ir lēmusi, ka valsts tiesas nolēmuma par pagaidu noregulējumu sekas nevar būt valsts atbalsta piešķiršana.

103 Šajā ziņā ir jānorāda, ka pārsūdzētā sprieduma 58. punktā Vispārējā tiesa ir lēmusi, ka, ja atzītu, ka ar pirmo pagaidu noregulējuma rīkojumu ir ieviests vai grozīts atbalsts LESD 108. panta 3. punkta izpratnē, "valsts tiesa, pieņemot nolēmumu pagaidu noregulējuma tiesvedībā par strīdu saistībā ar līgumu kā šajā lietā, faktiski un juridiski būtu spiesta paziņot Komisijai un iesniegt tai preventīvai izskatīšanai ne tikai jaunu atbalstu vai atbalsta parastā izpratnē grozījumus atbalstam, kas piešķirts pastāvošā atbalsta saņēmējam uzņēmumam, bet gan visus pasākumus, kuri skar minētā līguma interpretāciju vai izpildi, kam var būt ietekme uz iekšējā tirgus darbību un konkurenci vai kaut vai uz atbalsta, kas paliek spēkā pēc būtības, faktisko ilgumu noteiktā laikposmā, kaut arī Komisija nav pieņēmusi lēmumu atļaut atbalstu vai lēmumu par tā nesaderību".

104 Tādējādi pārsūdzētā sprieduma 58. punktā Vispārējā tiesa ir nošķīrusi "jaunu atbalstu vai grozījumus atbalstam parastā izpratnē" no pasākumiem, kuri ietekmē Komisijas kā valsts atbalsta, kas ir saderīgs ar iekšējo tirgu, apstiprināta līguma interpretāciju un izpildi, citiem vārdiem, tādus pasākumus kā pirmo pagaidu noregulējuma rīkojumu, un no tā secināja, ka uz valsts tiesu, tai lemjot par pagaidu noregulējumu, nav attiecināmi pienākumi, kādi principā ir noteikti valsts tiesām saskaņā ar LESD 107. un 108. pantu.

105 Tomēr ir jāatgādina, ka noteikumu valsts atbalsta jomā piemērošana balstās uz lojālas sadarbības pienākumu starp valsts tiesām, no vienas puses, un Komisiju un Savienības tiesām, no otras puses, kuru īstenojot ikviena no tām rīkojas atkarībā no uzdevuma, kas tai ir paredzēts LESD. Saistībā ar šo sadarbību valsts tiesām ir jāveic visi vispārējie vai īpašie pasākumi, kas ir piemēroti, lai nodrošinātu no Savienības tiesībām izrietošo pienākumu izpildi, un jāatturas veikt pasākumus, kas var apdraudēt Līguma mērķu sasniegšanu, kā tas izriet no LES 4. panta 3. punkta. Tādējādi valsts tiesām it īpaši ir jāatturas pieņemt lēmumus, kas ir pretrunā Komisijas lēmumam (spriedums, 2013. gada 21. novembris, *Deutsche Lufthansa*, C-284/12, EU:C:2013:755, 41. punkts).

106 Turklāt Tiesa 2013. gada 18. jūlija sprieduma *P* (C-6/12, EU:C:2013:525) 46. un 47. punktā lēma, ka valsts tiesām ir jāpārbauda, vai atbalsta shēmas piemērošanas kārtība nav tikusi grozīta, un ka, ja izrādītos, ka šiem grozījumiem ir bijušas tādas sekas, ka tiek paplašināta shēmas piemērošanas joma, varētu izrādīties nepieciešams uzskatīt, ka tas ir jauns atbalsts, kura sekas ir tādas, ka kļūst piemērojama LESD 108. panta 3. punktā paredzētā paziņošanas procedūra.

107 Līdz ar to ir jākonstatē, ka Vispārējā tiesa ir pieļāvusi kļūdu tiesību piemērošanā, pārsūdzētā sprieduma 58. punktā lemdama, ka tā iemesla dēļ, ka valsts tiesa lēma pagaidu noregulējuma tiesvedībā, valsts tiesai, kura izskata strīdu par līgumu, saskaņā ar LESD 108. panta 3. punktu nav pienākuma paziņot Komisijai par "vis[iem] pasākum[iem], kuri skar minētā līguma interpretāciju vai izpildi, kam var būt ietekme uz iekšējā tirgus darbību un konkurenci vai kaut vai uz atbalsta, kas paliek spēkā pēc būtības, faktisko ilgumu noteiktā laikposmā".

108 Atzīt iespēju valsts tiesām, kas lemj pagaidu noregulējuma tiesvedībā, iespēju izvairīties no pienākumiem, kādi tām ir uzlikti saistībā ar valsts atbalsta pārbaudi, kas ir noteikta ar LESD 107. un 108. pantu, izraisītu tādas sekas, ka šīs tiesas pārkāptu savas kompetences nodrošināt Savienības tiesību attiecībā uz valsts atbalstiem ievērošanu robežas, kā arī tās pārkāptu lojālas sadarbības ar Savienības iestādēm principu, kas ir atgādināts šī sprieduma 105. punktā, un līdz ar to neapstrīdami aizskartu arī minēto pantu lietderīgo iedarbību.

109 Tādējādi pirmā pamata trešā daļa ir jāapmierina.

110 Šādos apstākļos pirmais pamats ir pilnībā jāapmierina un, neesot vajadzībai izskatīt pārējos pamatus, pārsūdzētais spriedums ir jāatceļ.

Par lietas nodošanu atkārtotai izskatīšanai Vispārējā tiesā

111 Saskaņā ar Eiropas Savienības Tiesas statūtu 61. panta pirmo daļu, ja Tiesa atceļ Vispārējās tiesas nolēmumu, tā var pati taisīt galīgo spriedumu attiecīgajā lietā, ja to ļauj tiesvedības stadija, vai nodot lietu atpakaļ sprieduma taisīšanai Vispārējā tiesā.

112 Šajā gadījumā, tā kā Vispārējā tiesa ir izvērtējusi tikai vienu no lietas dalībnieku izvirzītajiem pamatiem, Tiesa uzskata, ka tiesvedības stadija neļauj pieņemt galīgo nolēmumu. Tādējādi lieta ir jānodod atpakaļ Vispārējai tiesai.

Par tiesāšanās izdevumiem

113 Tā kā lieta tiek nodota atpakaļ Vispārējai tiesai, lēmuma par tiesāšanās izdevumiem, kas ir saistīti ar šo apelācijas tiesvedību, pieņemšana ir jāatliek.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (desmitā palāta) nospriež:

1) atcelt Eiropas Savienības Vispārējās tiesas 2014. gada 8. oktobra spriedumu lietā *Alouminion* **/Komisija (T-542/11, EU:T:2014:859);**

2) lietu T-542/11 nodot atpakaļ Eiropas Savienības Vispārējai tiesai;

3) lēmuma par tiesāšanās izdevumiem pieņemšanu atlikt.

[Paraksti]